

‘In vertrouwen’

JAARVERSLAG 2022 Vertrouwenspersonen medewerkers, stagiaires en vrijwilligers

Dit jaarverslag geeft inzicht in opgedane ervaringen, getallen van meldingen, ontwikkelingen en actualiteiten in het afgelopen kalenderjaar.

2022 is het jaar waarin we afscheid namen van Jos Hiel en Marjolijne Lewis verwelkomden binnen Gemiva. De eerste kennismaking met het team vertrouwenspersonen was in september bij het ‘Breed overleg Veiligheid’, waarin het veilig voelen op de werkplek thema van gesprek was. Een fijne kennismaking, waarin we gezamenlijk het belang van dit thema onderkennen.

2022 was voor het vertrouwenswerk het jaar van de schokkende gebeurtenissen in de media rondom grensoverschrijdend gedrag. In het begin van het jaar kwam het tvprogramma The Voice negatief in het nieuws met seksueel grensoverschrijdend gedrag. Aan het eind van het jaar grensoverschrijdend gedrag mbt intimidatie bij DWDD (De Wereld Draait Door). Daartussen kwamen berichten naar buiten vanuit de sportwereld en de politiek.

Herhaaldelijk kregen we de vraag in hoeverre dat merkbaar was / is geweest voor het team Vertrouwenspersonen binnen Gemiva. Het werd met regelmaat aangekaart in gesprekken door melders. In sommige situaties is het aanleiding geweest om een gesprek aan te vragen. Soms riep het nare herinneringen uit het verleden op. En soms werden er vergelijkingen naar werksituaties gemaakt. Voor het team vertrouwenspersonen een bevestiging dat ‘Veilig en met plezier werken op de werkplek’ een blijvend actueel thema is. Wij kunnen en willen daar een bijdrage aan leveren, door ruimte te maken voor de verhalen van medewerkers, stagiaires en vrijwilligers.

Mariëtte Hamer is in 2022 benoemd tot onafhankelijk regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld.

“We praten bij seksueel grensoverschrijdend gedrag altijd over een dader en slachtoffer; maar er is vaak ook een omstander bij. Die moet veel alerter zijn en zeggen: doe jij effe normaal?”

Uitspraak in De Volkskrant dd 23-4-2022

2022 is ook het jaar waarin we afscheid hebben genomen van onze collega Arno Strootman. We danken hem voor het verzette werk – en wensen hem alle goeds voor de toekomst, waarin ruimte komt voor andere prioriteiten.

De Coronabesmettingen namen enigszins af – terwijl nog een aantal collega’s de gevolgen ondervinden van long covid uit de beginperiode. Met enorme gevolgen voor de fysieke en mentale gezondheid. Om de situaties over de impact voor werk en vooral privé te delen, namen melders contact op met het team vertrouwenspersonen.

Aantallen en aard van de meldingen

Vertrouwenspersonen zijn in 2022 69 keer benaderd en ingeschakeld.

1 melding kan uit meerdere aspecten bestaan in de aard van de meldingen. Daardoor zijn er meerdere meldingen bij het optellen van de aard van de meldingen.

1 melding kan meerdere gesprekken betreffen.

2022 – 69 meldingen
 2021 - 57 meldingen
 2020 - 45 meldingen
 2019 - 49 meldingen

Aard van de meldingen	Aantal meldingen
<i>Ongewenste omgangsvormen</i> (waaronder pesten, seksuele grensoverschrijding / - intimidatie, discriminatie, agressie / geweld – onveiligheid (werk- en/of leerklimaat) en signaleren onprofessionaliteit)	24
<i>Integriteitskwesaties</i>	1
<i>Verstoorde samenwerking</i> (met o.a collega's, locatiemanager) en (dreigende) arbeidsconflicten	39
<i>Verzuim en re-integratie</i>	5
<i>Werkdruk</i>	5
<i>Meldingen over onregelmatigheden in procedures</i>	9
<i>Privé omstandigheden</i>	1
<i>Andere, waaronder:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Overplaatsingsproblematiek / leerlingenpositie – onveilig leerklimaat.</i> - <i>Agressie en geweld door cliënten – moeizame relatie met familie.</i> - <i>Vandalisme op de werkplek.</i> - <i>Onrust door vele wisselingen management.</i> - <i>Onrust + werkdruk door werken met vele invalkrachten.</i> - <i>Zorg om passende zorg voor cliënt.</i> 	10
<i>Aantal meldingen vanuit de Haardstee</i>	2
<i>Aantal meldingen vanuit De Ark Gouda</i>	-

Meldingen vanuit De Haardstee en De Ark Gouda zijn opgenomen binnen het totale aantal en de benoemde aard van de meldingen.

Ook benoemde integriteitskwesatie is opgenomen in het totale aantal meldingen.

In alle gevallen bieden vertrouwenspersonen een luisterend oor en ondersteuning. Vertrouwenspersonen fungeren als een 'klankbord' voor de melders.

Het gaat om:

- Luisteren naar het verhaal.
- Ruimte geven aan emoties en helpen ordenen van gedachten.
- Stilstaan bij de gewenste situatie – en wat al is gedaan.
- Meedenken in hoe een stap te zetten naar voortgang.

Daarnaast is er:

- Doorverwezen.

Dit jaar is er doorverwezen naar:

Centrum Seksueel Geweld – Commissie Ethiek (Moreel beraad) – HR (exitgesprek) - Direct leidinggevend / locatiemanagers – Gedragskundigen – Juridisch loket - Nazorgfunctionarissen – Preventiemedewerker Arbo – Raad van Bestuur (RvB) - Regiodirecteur – Afdeling V&R (casemanager / bedrijfsarts) – Werkbegeleider / Praktijkopleider / Studiebegeleider / mentor op school.

- Gewezen op interne regelingen en wet- en regelgeving.
- Waar gewenst op verzoek van de melder ondersteuning geboden bij het voorbereiden en/of aanwezig zijn bij gesprekken.

Uitgangspunt is dat melders zelf de regie blijven behouden.

Wat opvalt:

- Bij het grootste deel van de meldingen is er (eveneens) sprake van een verstoorde werk- / arbeidsrelatie.
- Wanneer hier sprake van is, geven melders vrijwel unaniem aan een onveilig werk – en/of leerklimaat op de werkplek te ervaren.
- Ongewenste intimiteit / grensoverschrijdend gedrag wordt voornamelijk gemeld door vrouwen – ook mannen (en collegae met andere gender-identiteit) hebben hier last van.

Terugblik op de doelen voor 2022

- Introductiebijeenkomsten

Dit jaar hebben we twee keer een workshop verzorgd voor nieuwe medewerkers op de introductiedagen voor de regio's 2 + 6. Dit doen we samen met Nazorgfunctionarissen.

We hebben de wens uitgesproken naar Gerard Gerding om deze workshop ook te geven aan leerlingen / stagiaires in introductieweken of verdiepingsweken.

We zouden graag zien dat de pilot van regio 2 + 6 uitgebreid wordt voor de gehele organisatie.

Aan managers is de vraag gesteld het jaarverslag op de agenda te zetten en er een aantal bespreekpunten uit te halen, waarover de dialoog gevoerd kan worden in teamverband.

“Vroeg instappen is de sleutel voor alles”, is de uitspraak van een collega nazorgfunctionaris.

Een sociaal veilige werkomgeving is belangrijk om werkstress en ongewenst gedrag op de werkvloer te voorkomen. Bewustwording zorgt ervoor dat het ‘gewoner’ wordt om zaken te bespreken.

- Overleg met OR + preventiemedewerker Arbo en nazorgfunctionarissen. We hebben onze jaarverslagen uitgewisseld en met elkaar samen gewerkt in het ‘Breed overleg Veiligheid’.

- Kennismaking met de bedrijfsarts is opnieuw uitgesteld, door personele wisselingen en de volle agenda van de bedrijfsarts.
- Vervolg 'Breed overleg Veiligheid'. Daar hebben we flinke stappen in gezet.

In het overleg in september waren we te gast op regiokantoor De Noordbaan in Leiden.

Deelnemers aan het 'Breed overleg Veiligheid' waren dit keer:

Preventiemedewerker Arbo, een afvaardiging van Nazorgfunctionarissen, OR Gemiva en OR Hardstee, Praktijkopleiding, Raad van Bestuur en Vertrouwenspersonen medewerkers.

Wanneer omgangsvormen ongewenst worden, wanneer integriteit in het geding is, wanneer veiligheid onveilig wordt:

- Gaat het je bezig houden.
- Wordt het lastig om los te laten.
- Is het vaak minder gemakkelijk om te bespreken.
- Kun je er echt last van krijgen.

We hebben teruggeblikt op de start van het breed overleg, waarbij Veiligheid gaat over cultuur en voorwaarden. Hoe situaties van onveiligheid vragen om een antwoord.

Er is een inleiding verzorgd over 'psychologische veiligheid'. Deze is gebaseerd op drie pijlers.

- Vertrouwen (in jezelf en anderen)
- Vrijmoedigheid (Respectvol zeggen wat je vindt.)
- Verschil maken.

De positie van de leerling is nadrukkelijk besproken. *"Een gezond leerklimaat zorgt voor personeel voor de toekomst."*

Wens voor de toekomst voor alle medewerkers, leerlingen, stagiaires en vrijwilligers:

Een integriteitsbeleid met een open cultuur, waarin:

- Eenieder zich durft uit te spreken.
- Men kritiek durft en mag uiten.
- Mogelijke interne schendingen gemeld worden.

Uitspraak van een OR-collega: *"Ik hoop dat het van het papier af komt....."*

Er zijn ideeën naar voren gebracht. Marjolijne Lewis heeft een vervolgspraak gemaakt voor een kleinere kerngroep, waarbij ook Marnix de Weerd als nieuwe HR-manager is aangehaakt.

Marjolijne en Marnix hebben beiden het belang benoemd van logica, samenhang en verbinding.

De urgentie voor het thema wordt algemeen onderkend. De Raad van Bestuur gaat hier verder met Marnix over doorpraten. In 2023 koppelt Marjolijne terug. Het 'Breed overleg Veiligheid' krijgt daarna weer een vervolg in een andere samenstelling.

Verder was aan de orde in 2022

- Workshop 'Je veilig voelen op de werkplek.'

Op verzoek van een locatiemanager is een workshop ontwikkeld 'Je veilig voelen op de werkplek'. Over sociale (on)veiligheid en het effect daarvan op werken en leren. Als je je prettig en veilig op je werkplek voelt, heeft dat een positief effect op tevredenheid van medewerkers; en indirect op kwaliteit van zorg- en dienstverlening. Deze locatiemanager vindt het thema zo belangrijk, dat ze de bijeenkomst op vier locaties wil laten plaatsvinden. Daar hoeft geen ingewikkelde situatie aanleiding voor te zijn, is haar optiek. Door personele wisselingen, is besloten het door te schuiven naar 2023.

- Collega werkzaam bij De Ark Gouda.

Per 1 juli is onze collega Sandra Schaafsma van organisatie veranderd. Van Gemiva heeft zij de overstap gemaakt naar De Ark Gouda. Aangezien wij ook als vertrouwenspersonen kunnen worden ingeschakeld vanuit De Ark, heeft Sandra in overleg met Gerard Gerding, de keuze gemaakt om voor het team vertrouwenspersonen medewerkers te blijven werken. Aangezien De Ark Gouda een kleine organisatie is, zal Sandra voor Gemiva gesprekken blijven voeren. Wij zijn erg blij, dat ze in ons team blijft om haar expertise in te zetten.

- Collegiaal overleg

In 2022 is het team vertrouwenspersonen medewerkers drie keer voltallig bij elkaar geweest. Bij het 'Breed overleg Veiligheid' met een afvaardiging.

In het voorjaar hebben we op locatie De Dorpsmolen in Numansdorp gewerkt, waar Jeanette van Houwelingen locatiemanager is. In de middag hebben we na het inhoudelijk overleg, genoten van een wandeling in de prachtige Hoekse Waard onder begeleiding van een deskundige natuurgids. Hoe je kijkt, bepaalt wat je ziet. Dat is letterlijk het geval – en is ook figuurlijk mooi om mee te werken als vertrouwenspersonen.

Na de bijeenkomsten is er steeds een terugkoppeling geweest met Gerard Gerding van de RvB.

- Inhoudelijke uitwisseling met collega's van andere disciplines hebben we gecombineerd met het 'Breed overleg Veiligheid'.

Met de uitwisseling zorgen we voor: Verbinding met elkaar. – Kunnen we leren van en met elkaar. – Doorverwijzen in het belang van ondersteuning, bijdragen aan een gezond werk- en leerklimaat op de werkplek en preventief verzuim. Waar van belang is: 'Blijf vooral met elkaar in gesprek.'

- Verdieping van de eigen expertise.

Naast intervisie (zowel in – als extern), nemen vertrouwenspersonen kennis van de nieuwsbrieven en de scholingen van de Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen (LVV).

Twee vp hebben het symposium van de LVV bijgewoond en een boeiende inleiding bijgewoond van bedrijfskundige Joriene Beks over Psychologische veiligheid.

Twee vp hebben een webinar gevolgd met het thema 'Sociale Veiligheid op de werkvloer' vanuit de Universiteit van Leiden (door prof. Sandra Groeneveld).

Uitspraak Joriene Beks: *"In iedere interactie kan jij een positief verschil maken."*

Het geleerde nemen we mee terug naar de overlegmomenten – en dragen dat over aan het team.

- In 2022 heeft overleg plaatsgevonden met de directeur van De Haardstee in Leiden. Hij vond het fijn dat de OR van de Haardstee ook dit jaar weer betrokken werd bij het 'Breed overleg Veiligheid'. Ook binnen de Haardstee is gezond en veilig werken en leren een belangrijk thema.

- In overleg met de afdeling Communicatie is de flyer 'Vertrouwenspersonen Ongewenste Omgangsvormen en Integriteit voor medewerkers, stagiaires en vrijwilligers' herzien en makkelijker leesbaar gemaakt met een QR code om direct naar de pagina vertrouwenspersonen te gaan.

- Klachtbegeleiding.

Bij het doorverwijzen van een melder naar de Klachtencommissie, bleek dat de functie klachtbegeleider vacant is gebleven na het vertrek van degene die deze rol jaren heeft vervuld.

In overleg met Gerard Gerding en de OR is ons aangegeven, dat deze functie vanwege de beperkte meerwaarde hoogstwaarschijnlijk komt te vervallen. De RvB neemt hierover in overleg met de OR een besluit.

- Meerjarenplan Vertrouwenspersonen medewerkers

Na het vertrek van Arno Strootman, de overstap van Sandra Schaafsma naar De Ark Gouda en andere ontwikkelingen, hebben we met Gerard Gerding gesproken over de toekomst. De afspraak is gemaakt om een meerjarenplan te schrijven. Daar is in het najaar van 2022 een start mee gemaakt. In 2023 wordt dat uitgewerkt en besproken met de Raad van Bestuur.

Aanbevelingen / voornemens voor 2023

- Vervolg geven aan het 'Breed overleg Veiligheid' – het gesprek gaande houden.
- Uitwerken meerjarenbeleidsplan.
- Bijdrage blijven leveren aan bewustwording door workshop 'Als je er alleen niet uitkomt.' En 'Kleur bekennen' bij introductiebijeenkomsten nieuwe medewerkers / leerlingen en stagiaires en op verzoek in teams.
- Pilot workshop 'Je veilig voelen op de werkplek' binnen vier locaties in regio 2.
- Uitwisselen jaarverslagen met Preventiemedewerker Arbo, Nazorgfunctionarissen en OR.
- Ons blijven verdiepen en blijven investeren in het (intern) netwerken.
- Verder oriënteren op hoe een bijdrage te leveren aan diversiteitsbeleid.

Met mijn collega's sluit ik het jaarverslag af met de wens voor een samenwerking, waarin ieder zich veilig voelt om het beste uit zichzelf en anderen te (leren) halen. Zo'n plek maak je met elkaar.

Vraag, luister (naar de antwoorden) en laat het eigen oordeel los – of achterwege.

We danken eenieder voor het in ons gestelde vertrouwen.

Namens het team vertrouwenspersonen,

Lenie Turk (voorzitter)

Team Vertrouwenspersonen in 2022

Dinky van Berkel	- PB-er Pegasusstraat regio 2
Jeannette van Houwelingen	- Locatiemanager AC Het Molenschaer regio 10
Martin Kok	- Wijkcoach Tom in de Buurt regio 2
Nicoline Kuiper	- PB-er 't Huis regio 4
Sandra Schaafsma	- Pb-er Het Kerspel, regio 8 / De Ark Gouda
Arno Stootman	- PB-er Brouwersdijk regio 9 (tot september 2022)
Lenie Turk	- (voorzitter) Stafffunctionaris Advies & ondersteuning/ Personeel en Organisatie

Op intranet te vinden met telefoonnummers onder Mijn Startpagina/Diensten en Commissies/
Vertrouwenspersonen medewerkers.

